

съ оржие въ планинитѣ, образували малки дружини и търсили възмездие за оскръбена лична или семейна честъ или пъкъ освобождавали мѣстното население отъ злодеянията на нѣкой жестокъ мѣстенъ властникъ. Това сж хайдутитѣ—смели борци-рицари за правда и честъ въ ония тежки времена.

Презъ XVIII вѣкъ въ Североизточна Европа се издигнала голѣмата славянска държава Русия. Тя почнала дълги и чести войни съ Турция, и рускитѣ войски не единъ пътъ минавали Дунава и дохождали въ България. Съ тия войни Русия дала единъ силенъ потокъ на стремежа на българитѣ къмъ освобождение. При това, въ самата Русия бавно и постепенно се изработвалъ възгледътъ, че тази православна славянска държава трѣбва да вземе подъ своето политическо покровителство християнитѣ на Балканския полуостровъ и да се грижи за тѣхното освобождение.

Почнало съ проста благотворителностъ и културно подпомагане съ раздаване милостиня на бедствувавшитѣ единовѣрци, покровителството на Русия надъ православния Изтокъ съ течение на времето се превърнало въ политическо покровителство. Задачата да поддържа прѣвославието на Изтокъ съ помощта на милостиня се превърнала въ края на XVII в. въ задача да повърне свободата и самостоятелността на всички православни народи, покорени отъ турцитѣ. Такова измѣнение въ характера на отношенията на Русия къмъ православния Изтокъ се извършило постепенно, незабелязано, само по себе си, и било естествено, необходимъ резултатъ отъ предишнитѣ сношения съ Изтокъ. Православнитѣ народи, като виждали постоянното нарастване на руското могѣщество, неволно си съставили понятие за руситѣ, че тѣ ще ги освободятъ отъ турското владичество. И самиятъ руски народъ почналъ да гледа на православния Изтокъ като на близка и родна нему страна, гдето се намиратъ жизнени и свещени за него интереси, и по тоя начинъ у него незабелязано се сложило убеждението, че той е призванъ да освободи православнитѣ народи отъ турцитѣ. Тая мисль никога не угасвала, не заглѣхвала въ руското съзнание: тя не е била случайно, изкуствено, отъ нѣкого измислено дѣло, а естествено, логическо следствие отъ историческия ходъ на събитията, простъ резултатъ отъ вѣковнитѣ сношения между Русия и православния Изтокъ.

Тази мисль, да се освободятъ православнитѣ народи на Балканския полуостровъ отъ турското владичество, се засилва презъ царуването на Екатерина Велика. Презъ 1773 година тя водила война съ турцитѣ, и рускитѣ войски тогава за прѣвъ пътъ минали Дунава. Още въ началото на войната Екатерина, за